

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **Subat 2026**

Sayı : **16819**

40218

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **31/01/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Ulaştırma ve altyapı hizmetleri, vatandaşlarımızın günlük yaşamda eğitime, sağlığa, istihdama ve toplumsal yaşama katılımını doğrudan belirleyen temel kamu hizmetleri arasında yer almaktadır. Ancak körler ve görme engelli vatandaşlarımız açısından Türkiye'de toplu taşıma sistemlerinin, terminallerin, istasyonların ve ulaşım altyapısının büyük bölümünün erişilebilirlikten uzak olduğu yönünde yaygın ve kalıcı sorunlar bulunmakta, tarafıma bu konuda birçok talep, şikâyet ve bilgilendirme ulaşmaktadır. Bu durum, görme engelli bireylerin bağımsız hareket etme hakkını ciddi biçimde sınırlamakta, onları sürekli refakatçi ihtiyacına mahkûm etmektedir.

Körler ve görme engelli bireyler; otobüs, metro, tramvay, tren, deniz ulaşımı ve havaalanlarında yön bulma, hat ve peron bilgilerine erişme, sefer değişikliklerinden haberdar olma ve acil durumlarda doğru yönlendirmeyi alma konularında ciddi güçlükler yaşamaktadır. Uyarı ve bilgilendirme sistemlerinin büyük ölçüde görsel unsurlara dayanması, sesli ve dokunsal yönlendirme sistemlerinin yetersizliği; ulaşım hizmetlerini bu yurttaşlarımız için fiilen erişilemez hâle getirmektedir. Öte yandan erişilebilir ulaşım yalnızca araç içi düzenlemelerle sınırlı değildir. Duraklardan istasyonlara, biletleme sistemlerinden dijital uygulamalara kadar uzanan bütüncül bir

erişilebilirlik yaklaşımı gerekmektedir. Körler ve görme engelli bireyler için sesli yönlendirme, dokunsal yüzeyler, Braille alfabeli bilgilendirme, erişilebilir mobil uygulamalar ve bu konuda eğitilmiş personel; çağdaş ve kapsayıcı bir ulaştırma politikasının vazgeçilmez unsurlarıdır.

Ulaştırma ve altyapı yatırımlarının büyüklüğü ve kamusal niteliği dikkate alındığında, erişilebilirliğin bir “ek hizmet” değil, temel bir hak olarak ele alınması zorunludur. Körler ve görme engelli bireylerin toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinden bağımsız, güvenli ve onurlu biçimde yararlanamaması; sosyal devlet ilkesiyle ve engelli haklarına ilişkin ulusal ve uluslararası yükümlülüklerle bağdaşmamaktadır. Bu bağlamda,

1. 2026 itibarıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’nın sorumluluğunda veya denetiminde bulunan toplu taşıma sistemleri, istasyonlar, terminaller ve havaalanlarında körler ve görme engelli bireyler için sesli yönlendirme sistemleri, dokunsal yüzeyler, Braille alfabeli bilgilendirme panoları veya benzeri erişilebilirlik uygulamaları hangi düzeydedir?
2. Körler ve görme engelli bireylerin toplu taşıma alanlarında bağımsız hareket edebilmesini sağlayacak yönlendirme ve bilgilendirme sistemlerine ilişkin Bakanlığınızca belirlenmiş asgari erişilebilirlik standartları var mıdır? Bu standartlar hazırlanırken ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmış mıdır?
3. Toplu taşıma araçlarında ve ulaşım tesislerinde görev yapan personel arasında, körler ve görme engelli bireylerle iletişim ve destek konusunda eğitim almış personel sayısı kaçtır? Bu personele yönelik düzenli hizmet içi eğitim programları yürütülmekte midir?
4. Bakanlığınıza bağlı veya Bakanlığınızın koordinasyonunda kullanılan mobil uygulamalar, dijital biletleme sistemleri ve resmî internet siteleri; görme engelli bireylerin erişimine uygun olarak ekran okuyucu uyumu, sesli yönlendirme ve erişilebilir tasarım kriterlerini karşılamakta mıdır?
5. Sefer iptalleri, güzergâh değişiklikleri, gecikmeler ve acil durum bilgilendirmelerinde körler ve görme engelli bireylerin anlık ve doğru bilgiye erişimini sağlamak için Bakanlığınızın geliştirdiği özel bir uygulama veya protokol bulunmakta mıdır?
6. Bakanlığınıza son beş yıl içerisinde körler ve görme engelli bireylerin ulaşım hizmetlerine erişimine ilişkin olarak iletilen şikâyet ve başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçını çözüme kavuşturulmuştur? CİMER’den tarafınıza ulaşan şikâyet ve talep sayısı kaçtır?